

SZÉKESEFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára

háshoz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre 1 frt. 50 kr.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igtattatik be.

Lapunk számára hirdetéseket felvesznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Mórész. **Bécsben:** Opellik L. és Mosso Rudolf.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

90. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) ezimzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

— Kéziratok nem küldetnek vissza. —

Művészeti érdekeink.

Városunkban a szépművészeteknek kétségkívül nagy közönsége van, értve e közönség alatt a műpártoló közönséget — bármely ágát is tekintjük a művészeteknek. Azonban bár örömmel jegyezhetjük ezt meg, mégis sajnos mondhatjuk, hogy a szépművészetek terén, különösen a nyilvánosság előtt kevésbé adjuk műizlésünk s műpártolásunknak jelét.

Nem szólunk most a színházról, mert ez is bizonyos tekintetekben csarnoka a szépművészeteknek, hanem egyéb ágairól emlékezünk meg.

Az izlés fejlesztésére, a szép iránti érzék terjesztésére a szépművészetek pártolásán kívül nagy mérvben hat az, ha azok a közönség elé, a nyilvánosságra hozatnak, bemutatattak, hogy szemlélje mindenki, élvezze a nagy közönség s egyszersmind izlését művelje és fejlessze. Ezt külföldön tapasztalhatjuk, hogy a cultura fejlettségénél fogva, nem egyedül a mindennapi s szükséges dolgokra fektetnek súlyt, de egyebekre is, a szép iránti érzék s nemebb izlés fejlesztésére. A művészetek fejlesztése érdekében nálunk is súlyt kellene erre fektetni.

De hát hogyan is érhetjük azt el, hogy a művészeteket pártolva, az izlést s műérzékét fejlesszük? Nagyon egyszerű módon. Erre talán külföld példájával felelhetnők. A képzőművészeti kiállítások, hangversenyek, zeneestélyek, műépítkezések, művészeti tárgyakról tartott felolvasások segítik ezt elő.

E tekintetben még meglehetősen hátra vagyunk nemcsak a hazában, de városunkban is.

Hangversenyek ritkák, pedig ezek a zeneművészet, ének stb. fejlesztésére hatnak, nemes izlést, műérzékét fejlesztik, nemcsak az idősbeket, de az ifjúságot nem egyedül élvezetben részesítik, de tette s tanulmányra buzdítják, serkentik.

Képzőművészeti kiállításaink nincsenek. Több évvel rendezett a pesti képzőművészeti társulat egy kiállítást nálunk, az sem sikerült, pedig az első rangú hazai festők művei voltak bemutatva közönségünknek. Ily kiállításokat kellene minél gyakrabban szervezni ha közönségünk kellőleg pártolná; pedig műfestmények beszerzésére az egyesek közül többen súlyt fektetnek.

A műérzék fejlesztésére hatnak a művészi szobrok, melyeknek hiányát bizony érezzük. E tekintetben különösen súly fektetendő volna az egyházakban minél művészebb kivitelű szobrokat beszerezni, s hogy a künnevő szent szobrok is, ne mint sok helyt láttuk irtózat tárgyai legyenek, levén a legprimitívebb izlésű szobrász által előállítva, hanem szép és díszes kivitelűek, hogy ne csak a hívő lelkében tiszteletet, hanem műértő előtt is figyelmet ébreszzenek.

Műépítészetiünk sem valami díszesrendő. Mindenesetre e tekintetben azt kellene építészainknak szem előtt tartani, hogy az általuk épített épület, ne csak izléstelen cifrasága által legyen feltűnő, hanem stylszerű legyen. Inkább épüljön egyszerűen, de

izléssel és styllel, mint cifrasággal telve minden izlés nélkül. A városi építészeti s szépművészeti szakosztálynak a mennyire lehet, erre kellene súlyt fektetni, hogy ne csak köz- de magánépületeink is izlésteljesen legyenek előállítva, hogyha külföldi utazó körünkbe vetődik, ne azt mondja, miszerint minden műérzékét nélkülözve cifraságoknak örvendünk, hanem legalább lássa, hogy műizléssel bírnak. Jelenleg bizony alig van épület városunkban, mely a műépítészeti kiválmánának megfelelné, s melyről elmondhatnók, hogy valóban stylszerű, tartozzék az bármely a művészet terén levő stylhez.

Művészeti érdekeink tehát a nyilvános élet terén meglehetősen elhanyagoltak. Ha a magánkörökben műveljük is a zenét s éneket, pártoljuk a festészetet, szobrászatot, de a nyilvánosság terén ennek kevés jelét adjuk, bár közönségünk a művészetek iránt érzék és izléssel bír is.

Sok kellene még, hogy a műérzékünket kellőleg bemutassuk a nyilvánosságnak, de a mi legfőbb az egyetértés hiányzik a közönség mindent elől. — Egyesült erővel szervezhetnők dal- és zene-egyletet, elősegíthetnők azt, hogy városunkban minél többször hangversenyek legyenek, képzőművészeti kiállítások tartassanak stb., de hiába az össze nem tartás s közönség mindent megöl.

E rut közönyt jó volna egyszer már levetni s a sarokba lökni. Ha azt akarjuk, hogy a világ cultur-népnek tartson bennünket, a közönyt helyett a nagyobb műpártolást élesszük fel körünkben s ne csak

TÁRCZA.

Nem hagysz te el...

Nem hagysz te el gyöngyvirágom,
Itt viritasz keblemen;
Mért is hagynál el? — hisz olyan
Édes ez a szerelem!

Mért is hagynál el, ha hozzád
Oly hű és igaz vagyok,
Mint az illat a virághoz, —
Veled élek és halok!

Mért is hagynál el, habár most
Sorsom a távolba int;
Mire új tavasz mosolyg ránk,
Egymásé leszünk megint!

Nefelejts virágból fűzők
Homlokodra koszorut,
Mely végkép elüzi onnan
E kétség okozta bút.

Menyasszony koszoru lesz az!
Soha nem hervadhat el,
Mert akkor szívünkben ébred
Az, mint örök eskü, fel!

Dalár.

Mozaikok.

* Hogy utaznak az emberek? Egy kedélyes francia megfigyelte s tanulmányait ezekben adja elő.

Utazás közben — mond — az angol ülését, a német vezetőjét, a francia pedig a nőket követi. Az angol mozgolódik; a német követelődzik; a francia sétálgat.

Az utazás az elsőnek testgyakorlat, a másodiknak geschäft; a harmadiknak szórakozás. Az angol utazás közben kirándulásokat és bevásárlásokat szeret tenni: a német bálul és fogához veri a garast; a francia adomákat mond és bolondá teszi az asszonyokat. Az angol a fölött töpreng, a mit néz; a német a fölött, a mi reá néz; a francia azok fölött akik reá néznek. Az angol látcsövöt, a német pápaszemet, a francia csiptetőt hord magával. Az angol jár, a német vándorol; a francia nyargal. Az angol a maga, a német mások, a francia a hölgyek kedvéért utazik. Az angol lábaival, a német szemével, a francia kezeivel utazik.

* Miből él? kérdi a rendőr egyik pártfogoltját.
— A kezemből a szájban — lett rá a lakonikus válasz.

— Ezer ördögbe! hát miféle mesterséget folytat.
— Furesca! Hát foghuzó vagyok.

* Midőn Fontenelle a nőket az órához hasonlítottta, a következő elmés bokat mondta:

Az órák arra valók, hogy az időt eszünkbe juttassák, a nők pedig, hogy az időt elfeledtessék.

* Csak egy? Agassiz, a hirneves amerikai természetbuvárnak sajátos ötletei voltak. Egy reggel a mint neje felkél s harisnyáját huzni kezdi, elsikoltja magát!

— Az istenért professzor, egy kigyó van a harisnyában; mindjárt meghalok...

— Csak egy? kérdi kétségbe esve a tudós; pedig én tegnap este hármat raktam bele, hogy kissé felmelegüljenek.

* Honnét származnak a csilinder kalapok? Ráfog-

ták, hogy párizsi divat. Pedig korántsem. Épen most fejt meg egy angol lap, hogy bizony ezt a kikiáltott elegans fejedőt már századok előtt hordozták a közép ázsiai Tibetben, hol különböző színekben is a divat tárgyát képezik. A közönséges tibeti civis fehéret, a hivatalnokok feketét, a papok sárgát hordoznak; a nagy lahma mint legmagasb méltóságú egyházi férfiú piros czilindert visel.

* Egy hősies bátorságáról ismert tengerész kapitány egy bombázás alkalmával látja, hogy a hajó fölött elröpülő golyók elől lehajítják fejüket a matrozok, oda kiált a kormányoshoz: „szégyenlitek fejeteket magasban!?” A kormányos nevetve válaszol: „szívesen tartanók a magasban, de ninesen ott hely!”

* Egy fűsvénységről általában ismert uracsot barátai rávették, hogy a bálba elmenjen, de csak úgy, hogy a belépti díjt a barátok fizették meg.

Pali ur (notandum így hívták a lelkes adakozó hazafit) hátát a terem falához támasztotta és úgy nézte a repülő szépségű párokat.

— Jó volna mormogá táncolni, de hát ha elveszik a cipőm talpa és így miben járok. — Mig így hosszasan tűnődnek magában, egyik óra a másik után repülve mult el. Pali ur rettenetesen szomjazott, a gégeje annyira kiszáradt, hogy alig tudott nyelni. Nem is volt esoda, mert reggeltől fogva egy csep vizet sem ivott, annál kevésbé bort.

Elkezdett töprekedni, hogy mennyibe kerülhet egy pohár viz, mig végre befordult az ivó szobába, oda megy a pinczérhez és ezt mondja neki:

— Hej pinczér, hogy egy pohár viz?

— Pinczér. „Két krajczár”

— Pali uracs: No, akkor adjon egy fél pohárral.

saját termékekben adjunk menhelyet s zárt körben — hanem odahassunk, hogy a műpártolást a nyilvánosság elé vigyük s művészi hangversenyek, képzőművészeti kiállítások útján azok is élvezhessék ezeket, kik más városokban anyagi viszonyainknál fogva ezeket megsejmelni nem lehetnek, vagy azok másolatait meg nem szerezhették.

A szép iránti izlés s érzék fejlesztése tekintetéből ne csak szóval, de tettel is tegyünk s oda működ-jünk, hogy a művészetek pártolása ne a gazdagabbak termékeiben legyen egyedül monopolizálva, hanem a nyilvánosság is részesüljön a művekben. Egy a cultura terén haladni akaró néptől, várostól, mint miénk kívánhatjuk s elvárhatjuk, hogy jobb módú polgárai által nagyobb áldozatot hozzon a művészeteknek s azoknak nyilvánosság terén is csarnokot emeljen, hogy a város minden törekvő fia a szépben gyönyörködhesse, izlését művelhesse és fejleszthesse, csak ha e téren is minden tekintetben haladunk, leszünk egészen érdemesek a „culturnép“ elnevezésére.

A pátkai ősrégi temető felásatása.

Megyének nevezetesebb eseményei közé tartoznak jelenleg a pátkai archaeológiai ásátások. Ezekről öhajtom értesíteni e lapok tisztelt olvasóit.

Pátka község délkeleti részén egy halom vonul el. Ez alatt volt néhány év előtt a kitünően izletes halairól elhíresült pátkai tó, mely hazánkban Balaton, Fertő, a velencei és a palicai tó után a legnagyobb vala. A viznek legnagyobb része leapadt; a megmaradt pocsolya pedig a gazdaságat okszerű elveinél fogva lecsapoltatott. Az említett halom mellett van a „Körakás“ nevű malom, melynél nagyszerű alkotású csatorna boltozat és szinte jeles művi kökerítés (jobban mondva: „gát“) van, melyről már többször volt említés téve a nyilvánosság terén.

Erről én írtam mintegy tizenöt évvel ezelőtt azon regémét, mely első vala azon műveim között, melyek a sajtó útján a nyilvánosság terén megjelentek.

Szinte e „Körakás“ t megvizsgálták már hazánk legkitünőbb archeológusai is. Dr. Henszmann római gátnak tartja ezt; dr. Römer pedig másképp vélekedik.

E többször említett gát mellett elterülő halom oldalán levő sajtószerű alkotású kis dombocskának felásatását Kégl György, csalai uraság, s Pátkának és több más urodalomnak haszonbérlelője, s a csákvári kerületnek országgyűlési képviselője, kezdte meg. Körül-belül egy éve lehet, midőn dr. Henszmann és dr. Schwarz Gyula urak jelenlétében megkezdték az ásátást, két sirt ástunk akkor fel.

Később Trefort Agoston vallás- és közoktatásügyi miniszter és Szende Béla honvédelmi miniszter urak, s Kárfy Titus és Hegedüs Lajos miniszteri tanácsosok, Vértessy Sándor és ft. Römer Flóris urak, stb. jelenlétében ismét jó sikerrel folyt az ásátások.

Folyó évi október 6., 7., 8., és 9-ik napján egész erélyvel és kitünő eredménnyel folytattuk az ásátásokat. Kégl György ur volt működésünk kezdeményezője, — ő ez ősrégi temetőnek felfedezője. — O mindent kész elkövetni, hogy a tudomány fátyla mögött fényesebben ragyogjon. Az ásátás szakértő vezetője volt Römer Fl. ur.

Vele működött Zsigmondy Gusztáv ur, királyi mérnök és a műemlékek országos bizottságának tagja. Az ásátás lelkesülten folyt. Nemcsak a napszámosok ástak, hanem velünk működtek a leleteknek nagy vigyázatot igénylő kiállításában egyebek is. Ástak a köveces és agyagos ősrégi halom között: báró Trautenberg Frigyes, ifj. gróf Cziráky János és Kammerer Ernő urak is. Kégl György ur kedves kis leányai: Paula és Gabriella szinte részt vettek az ásásokban és pedig nagy buzgalommal. Egy szóval: a legnagyobb élénkséggel folyt a munka. Az eredménye is nagy volt. A temető nagysága körül-belül tíz hold. A sírok száma mintegy 130. Ezekből felástunk körül-belül 30-at. Mindenikben érdekes lelet volt. Mindenek előtt, a temetőt Zsigmondy királyi mérnök fölmérte. A sírok mindegyike külön ezüvekkel megjelöltetett. Egy sírról tesztek jelenleg bővebben említést, de ezen egy sírnak leírása is elég fogalmat ad az egész temetőről.

A sír nem hoszúkás alakú, mikép a mostaniak; hanem kúp alakú. Nem is úgy temették akkor a holtakat mikép most. Nem ástak nekik sirt. Megégették a holttestet. Letették a földszinére és az után a körülötte levő földből emeltek halmot rája betakarandó, a tetemet. A sírnak, melyről említést tettem, átmérője 9 meter. Magassága 70 centimeter.

Találtuk benne a következőket:

- Bronz fibula. Egy lábnyi mélységben a föld alatt. Nagy szendarakok voltak körülé.
- Szürke agyagból való teljesen épségben találtatott korsó. Föld találtatott benne.
- Durva anyagból készített csésze. 3/4 láb mélyen feküdt. Kevés szén volt benne földdel vegyítve.
- Az előbb említett csészét egy szinte agyagból alkotott fedő fette be.
- Alig egy arasznyira a föld színétől találtatott

egy amphora. Rovatkákkal tele van diszítve. A diszítések nem művészesek, de cifrák.

f) Cserép darabkák, melyek általam ismeretlen edényhez tartoznak.

g) 1/2 lábnyi mélyen találtatott egy szinte törött edény. Valószínűleg korsó vala.

h) Cserépdarab. Régi mécs maradványa.

i) Különböféle szegkek vasból.

Tisztelt olvasóim elgondolhatják: mennyire érdekes volt ezen lelet, ha számba vesszük azt, hogy jelenleg csak egyetlen egy sírról tettem említést, dacára, hogy e temetőben mintegy 130 régi sír található; sőt valószínűleg több is; jelenleg azonban csak azok jeleltettek meg számozott ezüvekkel, melyekről teljesen bizonyosan tudjuk, hogy sírhalmok.

Minden sírról, mely eddig felásatott pontos jegyzék vezetett. Az előbb elsorolt tárgyakon kívül né-mely sírokban egyebet is találtunk, mint pl. összeégett esontdarabokat, hamut, összeolvadt üvegdarabokat, s különféle vasdarabokat. Az utolsó sírban falra akadtunk. Ásatását folytatni fogjuk.

Némely sírban kevesebb, másikban számosabb leltre akadtunk, s mindenikben több volt egy tárgynál. Az edények közt barbár készítmények is találtak, de többnyire római készítmények, vagy azok utánzatai. Többnyire kékes szürke, vagy közönséges sárgás-vörös égetett agyagból készítették; de a híres terra sigillatából is találtunk néhány darabot pl. egy teljesen ép kis csészét ástam ki a föld alól. Egy kis korsó alatt volt. Alakra és nagyságra hasonlít a kanári madár fészkehez, minőt a kalitkákban fából faragva láthatunk.

Leggyakrabban előforduló edények a korsók és a csészék. Két két csésze szokta egymást földni. Találhatók közönséges fűdők, fazékfélék és lámpások is. A csészék is, korsók is különféle alakúak és különféle nagyságúak. Az előbb említett kis „madárfészek“ a legkisebb leletek közé tartozik. Egy edény nagyobb volt, mint egy 1/2 akós hordó. Törve találtatott. Sok edényt teljesen épségben vettünk ki a földből; de nagyobb része törött és pedig a föld alatt el voltak már törve vagy munkásaink szerszámai alatt esorboltak meg. Az edényekben közönségesen földet találtunk; de leltünk némelyekben esontokat, szenet és hamut is.

A leletek mind a nemzeti múzeumba küldettek. A pátkai uradalom méltóságos birtokosainak, a gróf Fesztetich nővéreknek, vagy is öz. br. Trautenbergné és öz. br. Ludvigsdorfné uróknak, és a pátkai haszonbérlelőnek, nagys. Kégl György, csalai uraságnak, nem keveset köszönhet a nemzeti múzeum.

Dr. Seidel Pál.

Uti emlék.

A nagy Watzmann hegy megmászása.

— Irta: dr. Dudits Miklós. —

(Vége.)

De mi ezen napon nem voltunk az egyedüli hegy-mászók, a mint elindulásunk előtt negyedórával kitekinték láttam egy egyént a mint vezetőjével kunyhónk előtt elhaladt, a többi hajlékok egyikében találtatott éji szállást és bizonyára az ő alvását, lévén vezetője elég koros ember, nem igen zavarták éjféltáncig tartó lármával, mint a miénket.

A még hátralevő ut vezetőnk szerint három részletből állott, az első füves táj, a második kopár köves rész, a harmadik régió a legfelsőbb, könnyebb mászásra nézve, ott kezdődik a hol a másik berchtesgadeni uttal a miénk összetalálkozik.

A füves tájon szarvasmarha legelészett, az ut kigyózó, elég széles, habár a rajta lévő vastagabb kövecsek a járást kissé megnehezítik, meredekegbe nem nagy; a mint így félórát haladtunk volna, egy lapályra értünk, hol még keveset lefelé is lehetett haladnunk; e tájék olyan, mintha a Watzmann-hegy itten óriási súlyánál fogva be- és lefelé süllyedt volna, apró fenyő cserjék az ugynevezett Latschen — itt még imitt-amott találtak, hozzá majd félrőfös fü pompás legelőt adhat a marháknak.

Elfelejtém mondani, hogy az egész eddig megjárt hegység fanövényszete szűken az iharfá, azután bükk és hárs, és legbővebben fenyűfákából állott, ez utóbbi gyönyörű magos sudaraival akár hány tengeri hajó árbocánál is magosabbnak mutatkozott lenni. — Az alpesi rózsza a rhododendron intermedium főleg a kunyhó körül bőven virágozott, vezetőnk kalapját telcrakta virágával, feljebb a lapályon ismét a fenyű el-törpült egyes példányai az ugynevezett Krumpholtz képeztek egyes bobrokat. A mint e lapályra felértünk egy 2 öl magas kősziklára felkapaszkodva első ízét kaptuk az igazi hegymászásnak.

Közeledvén azonban a hegyháthoz a hegyesűcs harmadik részletét szemünk előtt egészen eltakará a hegy domborulatá, mely a hegy közepe táján legerősebb, azért a hegy típusa itt nem nélkülöz bizonyos jellemet, itt lát az ember a legforróbb nyár alatt is havat egy mintegy 10—40 ölnyi területen, csakis ez az egyetlen hely, mely a hátán a havat megtűri, más-hol nincs sehol tapadási helye.

Nemskóra a növényzetet a mindig nagyobb és nagyobb kősziklák kezdék kiturni, mintegy két órai felmászás után álltunk a köves régióba, melyen a mászás már megszünt játék és tréfa tárgya lenni. De a nagyobb merdek kikerülése végett azon éles szél

kelle felkeresni, melyet alulról is ilyenek láttunk, és a mit elérve borzadva vettük észre, hogy az egy irtózatató mélység merdek falát képezi. Ezen falszélé mellett haladtunk most felfelé, mindig mélyebb és mélyebb űrt látva magunk alatt, melybe a ledobott kövek rettentő csattogással zuhantak s a szomszéd hegyek visszahangozák e zajt.

Az ut itt legfárasztóbb volt, itt már dolomit, quarz-gazdag vöröses homokkő és márgán kívül még vörös liasmarmor is található volt, de mindenesetre az elpusztításnak leginkább kitétt kőnem itt a dolomit, melynek a levegőn folytonosan szétomló darabjai a felmenetelnek legnagyobb akadályul szolgálnak és igazán volt a reichenhalli embernek, hogy sokszor kettőt előre lépve egyet visszagurulni kellett.

Végre elértünk annak a domborulatnak a tetejére, mely akadályozó eddig meglátni a hegyesűcsot. Első pillanatban oly közel látván e pompás csúcsot örö-münkben nem gondolánk arra, hogy innen is még jó másfél óra kellett a harmadik rész megjutásáig, mely már az ugynevezett Watzmann tövisen ment végbe, de mind a mellett is ez nem lévén oly merdek és fárasztó mint az előbbeni, meglepően gyorsan megte-hettük ez utat és elértük azon keskeny, alig 2 lépésnyi széles bevágást, hol jobbra és balra a tátongó sok ezer láb mély meredekeg felett kellett keresztül halad-nunk, azután még vagy 10 percznyi elég merdek mászás és szerencsésen feljutottunk a tetőre.

Ha az ember oly hosszas fáradtság után elérhet valamit, élvezetének egy részét a pihenés absorbeálja magába. Mi is úgy voltunk azzal, mert fent a csúcson először is az evés és ivásra és fűrészt tagjaink pihen-tetésére gondoltunk. Mihelyt kissé testünk lelkünk ki-heveré magát, körültekinték és magaslato, mely ha nemis közeli meg a Grossglockner és Venedigert mégis meredekeg és fekvésénél fogva a legszebb pontokhoz számítható.

A magaslát hol állottunk inkább domboru, alig másfél öl átmérőjű kerekded lap; állani rajta nem esik jó a szédelgés végett, és azon oldalt kivéve hol feljő-vénk mindenütt majdnem merőleges irányban nézhe-tünk lefelé, e mellett azon tudat, hogy e hegy foly-tonos földindulás és enyészetnek van kitéve, és így az ember fönt sohasem tudhatja vajjon nem fogja-e ép a következő perczben a lefelé repülést megpróbálni kény-szerűlni, az embert némiképp borzadályba hozza. Ön-gyilkossági mániával bíró embernek itt fent nem lenne tanácsos sokáig időzni, könnyen elcsábitatná őtet a kényelmes alkalom.

Felmenetelünkkor még sokat nem láhattunk, mélyen alattunk a felhők eltakartak minden látnivalót; az óra már fél 9-et, a pedometer 12 kilomert mutatott, fent találtuk a miiket megelőzőt utas társunkat, ki porosznak és meglehetősen diésekvőnek látszott lenni. Elmondá, hogy ő közel járt ahhoz, hogy a Venedi-gerre feljuthatott volna; továbbá ő átmegy innen a hátulsó csúcsra.

„Hát miért nem ment egyenesen azon az uton mely odavezet?“ kérdeztem.

Fent a tetőn két kereszt volt, az egyik alatt egy ládácskában az idegenek könyve, melybe utitársam és én nevünket, lakhelyünket és hazánkat beírtuk, egy-szersmind az időjárást is minőnek találtuk. A tintát és tollat mit magunkkal felvittük ott hagytuk a ládács-kában mások használatára, egyuttal betevők oda néjje-gyinket és egy számát az „Életmentés és egészség“-nek, mely lapot az év közepéig én szerkesztém, mint-egy watzmanni emlékképen.

Egy szinte magunkkal vitt esettel felrajzolám az egyik kősziklára e szavakat: „Éljen a magyar haza!“ jelölül annak, hogy az édes hazáról itt a távolban sem feledkezünk meg.

Az idő tisztulni kezdvén és pihenésre sem lévén szükségünk többé körülnézhetünk. A kilátás innen rendkívül terjedelmes. 26 geographiai mértőföldre látunk innen. A végpontok voltak éjszak felől Augsburg, Regensburg és Ips városok és a Böhlmerwald. Egész Bajorország majdnem átlátható volt, és pedig minden mit éjszaktól láttunk leggyönyörűbb zöld színt mutatott. — Dél felől a tovább tekintést akadályozák a magos Tanerek hóhegy láncolatai, ezek közül kiemel-kezőnek a Grossvenediger csúcsai különös szépséggel, a honnan egész Velencezig el lehet látni.

Itt a színezés már a felső tiszta kék éggel reme-kül öszhangozó fehér, mely szint az egészen közel eső übergossene Alp vakító fehér hólepelje még kábitóbb alakban tükrözi előnk. Ez utóbb nevezett alpes 10,000 láb magas és nevét állítólag onnan nyere, hogy a pástornék negédeskedés és elbizottságból a tejet a mezőre önték ki.

A többi hegység közt az alattunk lévő Unters-berget, a délre elterülő borzasztó kősziklát a lofezi köhgyeknek és a Königssét környező alpeseket emlí-tém meg, melyek regényes vadság szempontjából ma-gok nemében kíválnak.

A Königseeről még alig szólottam pedig innen egy részét az Oberseevel együtt jól láhattuk, azonban ezen gyönyörű tavon tett ladikésánkról, valamint Rei-chenhallból tett egyéb kirándulásainkról egy más al-kalommal fogok szólni. — A lenezés itt nemcsak bor-zasztó, de egyszersmind megragadó szép is. Közvetlen alattunk van az ugynevezett jégkápola, egy mély kősziklaverom, melyben a vastag boltozatos jégtáblák soha nem olvadnak el.

A ramsau-berchtesgadeni völgy mint egy győ-

nyörű paradicsom tűnik fel, Berchtesgadennek majdnem minden villája és házikója betekinthető.

Lenéztünk a ramsaui vendéglőre is, ez csak egy kis pontocska nagyságának látszott. Két órai fennmaradás után megkezdettük a lemenetelt, mely délutáni 3-4 óra között véget ért volt, és sokkal könnyebben ment végbe mint gondoltam. Leértünk után ismét ott ültünk a ramsaui vendéglő előtt felnézve a Watzmannra és élvezve a befejezett hegymászás utáni pihenést.

Megyei és városi hírek.

— **Színházunkat** közönségünk mindinkább nagyobb mérvben kezdi látogatni s valóban a pártolás örvendően halad. A pártolás fölött örvendő egy-szersmind az igazgatóságot is figyelmeztetjük minél jobb s változatosabb repertoír összeállítására, mert az eddigi, különösen a közelebbi kissé gyöngye volt. Kerülje a nagy erőket, főleg a nagy művészi tehetségeket igénylő nagyobb szabású tragiédiákat, melyekhez erővel nem rendelkezik. Könnyebb folyású dráákat s tragiédiákat válasszon inkább. Operette tekintetében, eddigel majd mind nagyon ismertek kerültek színre. Operettekben a társulat női személyzete gyengébb a tavalinál, különösen a főszerepek nem eléggé erőteljes kezében vannak; a mult évben jobban betöltve volt e hely. E főhiány pótlására figyelmeztetjük az igazgatót; talán ez az oka annak, hogy egész estélyre való operette eddig csak kettő volt, pedig sokkal szélesebb volna a gyakran előadott apró-cseprő vigjátékok s operettek helyett egész estéket betöltő operettek előadni, ily kisebb darabok olykor-olykor megjárják, de mindig nem. Az egyes tagok buzgalma s törekvése dícsérendő, de többet szeretnők látni az eddiginél.

— **Hymen.** Ifju Rosenbach Ferenc fővárosi távirtdíszít folyó hó 1-jén váltott jegyet Wolfgruber Róza urhölgygel Budapesten. Boldogságot kívánunk a kötető frigyre!

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a helybeli főelöljáróhoz a mennyiség és természetani tanszékre Verger István urat nevezte ki.

— **Jutalomjáték.** Kendy Gusztáv közkezdveltségű színészünk jutalomjátéka jövő szombaton nov. 13 kán lesz, ez alkalommal Döményiné Hetényi Emilia asszony közreműködésével adatik: „Az amerikai és a fiikus szabólegény.“ 100 arany pályadíjat nyert énekes népszimű 3 felvonásban, írta Szigligeti Ede. A derék s szeretett színész ezen jutalomjátékára közönségünket figyelmeztetjük.

— **Tárnok községben** megüritült községjegyzői állomás betöltése végett a pályázat megnyitott. A jegyzői állomás választás utján 1875. évi december 11-én fog betöltetni. A pályázati folyamodványok decz. 5-ig nyújtandók be a vaáli járás szolgabírói hivatalához Martonvásáron. Pályázók szép számmal vannak.

— **A helybeli kereskedelmi csarnok** Horn Ede temetése alkalmával egy díszes koszorut küldött fel az elhunyt jeles hazánkia koporsójára.

— **A felolvasásokra** a Vörösmarty-kör választmánya által kibocsátott íven, már többen vállalkoztak és pedig egy látszik különböző szakmákból. Érdekes felolvasási estélyeket remélhetünk.

— **A „fejérmegyei tantestület“** t. ez. rendes tagjai tisztelettel fölkeretnek, hogy f. 1875. évi tagsági díjukat a tantestület pénztárnokának Toth József székesfejérvári főtanító urnak befizetni sziveskedjenek. Székesfejérvárott, 1875. november 7. *Bárdon József*, tantest. elnök.

— **A fejérmegyei s városi régiséggtár** javára Schwaiger Miklós akadémiai hallgató ur Gráczból 13 db. ezüst s 14 db. réz különféle, török, szerb, tiroli, belga, francia, magyar, angol, porosz, orosz érmet; Kreutzer Nándor ur 1 db. ezüst II-ik Lajos királytól való 1520. évben veretett érmet adományozott. A szives adományozók fogadják régészet kedvelőink köszönetét!

— **„Hazánk művelődési érdekeihez“** cím alatt Rácz Vilmostól érdekes füzet jelent meg, melyben igen tapintatosan s szakavatottan fejtegeti cultur érdekeinket. Három részből áll, az első rész czime: „A népért;“ a második: „Tanintézetek;“ a harmadik: „Reform.“ A fontos tárgyat jövőre bővebben fejtegetjük. Külömben az érdekes füzetet ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **A fejérmegyei tantestület** közelebb tartott választmányi ülésében ismételve újra felkérte Göbel János György ur, hogy az elnökséget fogadja el; de Göbel ur határozottan kijelentette, hogy az elnökséget el nem vállalja. Helyette Bárdon József ur választott meg. Mint tudjuk, a tantestületknél mindenütt az illető tanfelügyelő ur viseli az elnöki tisztelet, nagyon csodáljuk tehát azt, hogy ezt tantestületünknel nem tapasztaljuk.

— **Táborszky és Parsch** zeneműkereskedésében megjelentek: A háromszéki leányokból: „Hogy ha én levelet írhatnék“ „Maros vize folyik csendesen“, „Első dala: „Csak egy szép leány“ című dalok szerkesztő: Tisza Aladár. Ajánljuk zenekedvelő közönségünk figyelmébe!

— **Halálozás.** Matuz Gábor hites ügyvéd nov. hó 8 án élte 55-ik évében elhunyt. A boldogult hült tetemei nov. 9-én tetettek örök nyugalomra a helybeli ref. sirkertben. Béke poraira!

— **Fényképek.** Közelebb alkalmunk volt néhány igen sikerült fényképet láthatni, melyek Majláth János helybeli jeles tehetségű fényképészünk műterméből kerültek ki. Majláth ur szakavatottsággal és jó ízléssel párosult buzgósággal törekedik arra, hogy fényképei minél jobbak legyenek; a mi neki leggyakrabban sikerül is; s e fiatal fényképész törekvése mindenesetre pártolást is érdemel. Felhívjuk olvasó közönségünk, különösen szépeink figyelmét Majláth ur fényképíró műtermére, mely mind esu, mind izlés és elegancia tekintetében megfelel minden várakozásnak; azonkívül Majláth ur előzékeny és udvarias szolgálata által is igyekezik a közönség kegyét megnyerni. Megsugjuk azt is, hogy egy új gépet is rendelt, melynek az a jó tulajdonsága van, hogy minden arezkép 5 vagy 10 évvel fiatalabbnak látszik.

— **Pályázat.** A székesfejérvári kir. járásbírósnál lemondás folytán üresedésbe jött egy 1000 forint évi fizetés és 200 frt. évi lakbér illetmény élvezésével egybekapcsolat albírói állomásra ezennel pályázat nyitattik. — Felhívtnak emek folytán mmdazok, kik ez állomást elnyerni óhajtnak, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket folyó 1875. évi december 4-ig aláírt királyi törvényszéki elnökségnél benyújtani el ne mulasszák. — Székesfejérvárott 1875. évi nov. 6-án. — *Danitz Béla*, kir. tszéki elnök.

— **Bogláron** f. évi október hó 3 án — mint értesít levelezőnk — megjelent Eltér József megyei főorvos ur, hogy meggyőződjk a vörheny és torokgyík betegségek állásáról. Valóban szépen teljesít magasatos orvosi tisztét, mert nem csak, hogy a kellő orvos-rendőrségi intézkedéseket tette meg, hanem az egész községet házról-házra bejárta s a betegeket azonnal a szükséges orvosi segélyben részesíté.

— **Felhívás.** A „palota külvárosi olvasó-kör“ szellemi erejének fejlesztése illetőleg könyvtárának a kor kívánalma szerinti emelésére mulatságot fog rendezni, mely is sorsjegyek kiosztásával illetőleg nyereményekkel egybekötött „Katalin-bál“ nevezet alatt Kostyelik Ferenc vendéglős helyiségében f. hó 21-én fog tartatni; kezdetét e vizgalm este 7 órakor veendi, vége azonban a kedélyhurók hangzatától fog fügni. A belépti-jegy 50 kr., a családfőn túl minden egyes személy 20 krt fizet. E polgárköri vizgalmában részt vehet mindaz ki e feltételeknek megfelel. Midő az olvasó-kör választmányi ülésében e mulatság rendezését elhatároztuk, ezzel megmutattuk azt, miszerint következetesen akarunk haladni a kör anyagi és szellemi emelésére, és ezzel azon czélt akarjuk elérni, hogy egykoron mi mindannyian eme város polgárai pirulás nélkül tekinthessünk vissza a dícső multban oly annyira gazdag elődeinkre. De hogy e nemes czélt elérhessük, hogy az olvasó-kör könyvtárát a polgárok művelődésére, s így a polgárcsaládok szellemi emelésére minél behatóbban alkalmazhassuk, mind ehhez a gyengéd kezek szükségesek. Annál fogva merem hinni sőt hízelvek magamnak már előre is azzal, miszerint e város nagyra, jóra és szépre törekvő hölgyei midőn lélek nemesítéséről és szellemi emelkedettségéről van szó, ezek előmozdításában nem hogy hévvel és buzgalommal, de versenyezve fognak elő állani, s hol nők küzdelem nemeslelkűségben itt a küzdterén a győzelem biztos s a fáradsámat szép siker koronázza. Az ajánlandó nyereménytárgyak a körhelyiségében leendnek átadhatók. A választmány megbízásából *Kövecz Ferenc*, alelnök.

— **A házassági törvény,** mely a kormány új törvényjavaslatai közt van, kiváló társadalmi fontossággal bír. Nem hozza ugyan be a kényszerítő polgári házasságot, sőt a szükségbelit sem, de orvosolja a jelenleg fenforgó bajokat. A törvényjavaslat nem áll a felekezet nélküliség alapján. E javaslat szerint: érvényes házasságot köthetnek zsidó és keresztény felek egymással, anélkül hogy felekezetnélkülieknek kellene magukat nyilvánítaniok. Házasságot köthetnek nazarusok is, habár nincs anyakönyvvezetési joguk; s végre házasságot köthetnek oly keresztény párok is, kikből hitelvi okból az egyházi esketés megtagadtatik. Szóval a törvény mindenesetre segítni fog a létező bajokon s nevezetes lépés a kényszerítő polgári házasság felé.

— **A marháselekre** nézve a miniszterium által ismét új intézkedések tetettek, a mennyiben jövő évtől fogva a jelenleg érvényben álló marháselevek megszüntetve lesznek s ezek helyett új, bélyeggel ellátott marháselevek adatnak forgalomba.

— **Köszönetnyilvánítás.** A palota külvárosi olvasó-kör e hó 6-án tartott választmányi üléséből hozott határozat és megbízás folytán Kopp János és Horváth N. ugy Schwarz Gyula urak az általuk e kör részére már előbb tett könyvbeli ez utóbbi által ezenfelül pénzbeli adományozásaiért a kör nevében fogadják legmelegebb köszönetemet. A választmányi üléséből: *Kövecz Ferenc*, alelnök.

— **Nyék-Pettend** községben megüritült községjegyzői állomás választás utján — mint a pályázatból olvastuk — november hó 25 én reggeli 9 órakor fog a nyéki község házánál betöltetni. A pályázati kérvények nov. 21-ig bezárolag — küldendők be a csákvári járási szolgabírói hivatalához Pettendre.

— **Utonállás.** Győri József helybeli vaskereskedő hétfőn hajnalban egy koci áruval a moóri vásárra akart hajtani, midőn a keresztési-uton a kalló és pur-

ger malom közt egy ismeretlen utonálló megtámadta egy revolvert szegezett mellének és felhívta pénze átadására; de ilyes valami nem létében nem boldogult, hanem a kocsiról az ott elhelyezett vasárukból a legnagyobb részt elrabolta; Győri ur kénytelen volt hazahajtani, hogy kocsiját újból megrakja portékával. Valóban idylli a esendélet környékünkön!

— **Kifosztás.** Szigli Józsefné esákerényi lakos, mult héten a helybeli hetivásárról gyalog hazafelé indult, a székesfejérvári határban egy közép termetű, vörös hajú, borotvált arcú, kék posztó ruhába öltözött egyén utját állta, őt megállította és 4 frt. 22 krból álló pénzt zét elrabolta. Az utonálló másodmagával volt, s már hurokra került.

— **Hütlön malházó.** Jahn Ignác helybeli kereskedő urnál valami B.... nevű mállázó gazdája nevében ennek tudta nélkül több helyen pénzt szedett fel, s azután megugrott. A rendőrség részét vette, hogy az amice Pestre tett kújutazást, azonnal sürgőnyt intézett az ottani kapitánysághoz B.... urammal elfogatása iránt, a mi sikerült is, s most ő kigyelmét olyan helyre fogják bemálházni, a mi reá nézve nem lesz valami kellemetes.

— **Kiderült turpiság.** A szombati hetivásár alkalmával tiz gánti sváb ugyanannyi kocii fával megrakodottan hajtattak be egy felsővárosi koremsa udvarába, kol a tiz kocii fát annyira megvámolták, hogy müttétük egy tizenegyedik kocsival eredményezett fát. Az egész jelenetnek Fürész József rendbízott, kit az ég árgus szemekkel áldott meg, szemtanuja volt; s éber figyelemmel kísérte a svábokat, a mint ezek a 11-ik kocii fát elárusították, s a bejött pénzen megszoztok, azután midőn a többi 10 kocsival egy ügydehez szállították, ki azt az erdőből rendelte meg; a rendbízott a megcsalatott ügyvédet figyelmeztette a svábok turpiságára, kik nagy szemet meresztettek, mert azonkívül, hogy az okozott kárt megfogják téríteni, érzékeny büntetésre is várhatnak.

— **A színházi választmány** november 8 án ülést tartott báró Miske Imre ur elnöklete alatt a Vörösmarty-körben, a gyűlés tárgyai nagyobb részt belgyi volt s a pénzügyek rendezése iránt folyt a vita, mely most már kedvezőbb. Megemlítjük még, hogy kérdés intézetett a színügypártoló-egylet alapszabály-tervezetének kidolgozása iránt a kiküldött bizottság tagjaihoz, mire Havranek J. kijelenté, hogy az alapszabályok iránt elvileg megállapodtak már, de még összeállítva ezek nincsenek, ezért az összeállításra még egy tagot kér kiküldetni, az összeállításra a felszólalás folytán még dr. Fanta Adolf küldetett ki.

— **Curiosum.** A „Szini Világ“ című lap ugyan furcsa tudósítást közöl a városunkban tartott színelőadásokról. Megemlékezőn az eddigi előadásokról a többi közt kiemeli Szemesy nevű ügyes színészt. Ezen ügyes színész ittlétéről nincs tudomásunk, annál kevésbé játszott október 25-én: „Egy szekrény rejtelme“ színműben. De ezután jön a java, ugyanis a szini tudósítás végén az iratik, hogy vasárnap október 17 én a „Háromszéki leányok“ adatott, abban szerepelt Abonyiné és „Rott Mari.“ Október 18. és 19-én adatott „Tricoche és Cacolette“ s a „Papagály.“ No már ezen darabok előadásáról nincs tudomásunk, mert először ezen darabok még itt nem adatnak, mert sem Rott Mari, sem Abonyiné nálunk nincsenek, a helybeli társulatnál ily nevű tagok nem léteznek. Miután az említett két színész jelenleg Debreczenben van, valószínű az illető tudósító Fejérvárról Debreczenbe pillantott előadás közben táveszöven s így varázsolá őket színpadunkra!

— **Színház.** Szombaton november 6 kán adatott két darab, egy vigjáték s egy operette. Az első: „A rablőgyilkos,“ vigjáték volt, írta About E. egy felvonásban. A darab habár minden tekintetben nem is sikerült, de élénk menett. Az előadásra nézve megjegyezzük, hogy az nem volt őszhangzatos. A szereplők közül Kömivesné emelkedik ki ügyes alakításával játéknak minden helyzetét jól betölté. Hevesi a különben is szeles szerepben a szélességet túlvitte, s a beszéd folyamában annyira kapkodott többször, hogy mondanivalójának, sokszor közepén kezdte a beszédet, többször akadozott. Ajánljuk, hogy jobban tanulmányozza szerepkörét s inkább lassan, de értelemmel szavaljon, mint kapkodva. Orsy az államügyész fontorkodó, száraz szerepében nagyon is rideg volt. Balácsi Ilka sirása, Kövesi szélessége túlzott volt. Ezt követte a „Tiz leány s egy férj sem“ operette, mely szintén nem volt őszhangzatos. Alakítása, maszkirozása s ügyes játéka által Szilágyi emelendő ki. Kakasfy szerepét tökéletesen betölté. Bérczy éneke ugy alakítása sikerült. Halminé hangjánál volt s kellemes énekével több tapost aratott. Azonban Orsyné jobban teszi, ha az operettekben főleg solo énekre nem vállalkozik, mert ez alkalommal éneke határozottan nem sikerült s rossz hatást tett. Bérczyiné kedves játéka, csinos éneke, ügyes mozdulataival szerepét betölté s a nagyszámu tapsokat méltán megérdemlé. Az operetteben előforduló hangversenyből csak Halminé dalai emelkedtek ki s dícsérendők. A falanga hangversenyben kevés őszhang volt. Közönség nagy számmal. — Vasárnap, nov. 7-én adatott: „Szép juhász,“ népszimű 3 felvonásban. Írta Szigeti József. A szereplők közül Bérczy dicséretreméltólag tölté be helyét, mint „szép juhász.“ Népsziművekben most lépett föl itt először, de mind csinos alakja, mind

szép hangja által is kiemelkedik. A népdalok éneklésére megjegyzzük, hogy több érzéssel énekeljen, ha nagyobb melegséggel s bensőséggel adja szerepeit hátra számíthat. Orsy érzéssel játszott. Bényeié a népdalok által vívott sikert. Kendy komikus alakításával néha túlzott. Baloghénál a maszkírozás volt csak sikerült. Pifkó Karolin kis szerepében érzéssel játszott, bár még több melegség szükséges lett volna. Hevesi iparkodott, Orsyné szintén kielégítőleg játszott. — Hétfőn, nov. 8-án adatott: „Armány és szerelem,” szomorujáték Schillertől. Fokozódott kíváncsisággal néztünk ez est elé, alig mertünk sikerült előadást reményelni. A szereplők azonban többet nyújtottak, mint a mennyit remélni mertünk. Orsy (Walter) szerepére sok gondot fordított, a rozslékü s végletekre ragadható apát helyes felfogással személyesíté. Hevesi (Walter örnagy) lelkesült és átértzett játékaival sikerülten oldotta meg nehéz feladatát; a mély fájdalom könyomata látható volt vonásaiban, s ezáltal a hatás nagyságát fokozta. Pifkó Lina k. a. (Lujza) sok igyekezettel játszott, s az elismerést teljes mértékben megérdemli, mert játéka minden részletével kielégítette a várakozást. Szilágyi — mint mindig ugy most is — kifogástalanul játszott. Kovács teljesen kidomborította a ravasz titoknok szerepét. Szóval, az előadás sikerült, csak az ár, hogy közönség vajmi kevés volt. Hja! nincs benne ballet, sem couplet, sem görögütz, csak beszéd, és mindig csak száraz beszéd!

Beküldetett.

Minden beteg erőt és egészséget nyer gyógyszer és költség nélkül a

Revalescière du Barry
gyógytápszertől Londonból.

26 év óta semminemű betegség sem volt képes e kellemes egészségi tápszernak ellentálni, s üdvösnek bizonyult az felnőtteknél egy mint gyermeknekél orvosság és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártyagyógyezési, hólyag- és vesecaj, gümö-, aszkór, nehéz lélegzés, köhögés, emésztetlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízi betegség, lázszédülést, vérmegszorulás, fülzibongás, emelygés és hányás, söterhesség folyamában, hushártyalob, melakór soványodás, eszű, köszvény, sápkór ellen, ugyszintén csecsemőknel, cledélit dajkát helyett előnyt érdemel. Kivonat 80,000 bizonyítványból gyógyításokról, melyek minden gyógyszer ellen daczoltak, ezek közt bizonyítványok: Dr. Wurzer tanártól, F. W. Benck tanár úrtól, gyógytanácsos dr. Angelsten, dr. Choleraud, dr. Campell, dr. Déde tanár, dr. Ure, Castlestuart grófnő, Issenstein hercegtől, Mendorf-Pouilly minister elnöktől és több magas állású egyénektől tetszésre lérmente beküldtetnek.

Kivonatok a 80,000 bizonyítványból.

72,448. sz. bizonyítvány. Cadix, 1868. június 6.
Hálás kötelességemnek tartom azon kedvező hatást közzétenni, melyet a Revalescière-chokoládé névre gyakorolt. Ő ugyan éveken át a legirtózatabb altesti fájalmakban és folytonos álmatlanságban szenvedett, mely kinos állapot az ön Revalescière-chokoládéjának használata után, mintegy varázslatra állt Legmélyebb tisztelettel
Vincento Moyano.

72,618. sz. bizonyítvány. La-Roche, sur Yon, 1868. jul. 30.
Az ön Revalescière-chokoládéja legirtózatabb gyomor- s ideg-bajomat megszüntette.
Madame Armand.

Revalescière 4-szer táplálabb a húsál és 50-szer megkíméli a gyógyszer árát felütkéknél egy mint gyermeknekél 1/2 fontos bádogszelenczébe 1 frt. 50 kr. 1 font 2 frt. 50 kr. 2 font 4 frt. 50 kr. 5 font 10 frt. 12 font 20 frt. 24 font 36 frt. Revalescière Bisquittek, szelenczékben 2 frt. 50 kr. és 4 frt. 50 kr. — Revalescière-csokoládé porban és táblákban 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr. 48 csészére 4 frt. 50 kr. porokban 120 csészére 10 frt. 288 csészére — 576 csészére 36 frt.

Kapható: **Barry du Barry és társa** által Bécs, Wallischgasse 8. sz. Székesfejérvárott **Dieballa György** gyógyszerházában. Budapesten **Török József** gyógyszerésznél.

G a b o n a - á r

november 10-én.

Alsóausztriai mérő	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	4	50	4	20	4	—
Kétszeres	3	50	3	50	3	40
Rozs	3	20	3	10	3	—
Árpa	2	50	2	40	2	30
Zab	2	—	1	95	1	90
Kukoricza uj	1	80	1	70	1	60

Felelős szerkesztő: **Hattyuffy Dezső.**

Hirdetések.

Kátrányozott tetőpapir

tetők befödésére □ ölenkint 1 frt. 40 kr.-jával minden mennyiségben kapható Székesfejérvárott

Mantner és Weisz fűszerkereskedésében.

KLÖKNER PÉTER, kiadó-tulajdonos.

Egy jó téres deszkabódé egész uj anyagból, tető papírral borítva, valamint egy igen alkalmas s szép politirozott **íróasztal** sok fiókkal ellátva, jutányos áron eladó. — Tudakozódhatni a tulajdonos **Galgóczy Dániel** gépésznél, Székesfejérvárott, Széhenyi-utca.

Árverési hirdetmény.

A városkapitányság, mint iparhatóság által czennel közhírré tétetik, miszerint **Weisz Bernát zálogkölcson** üzletében elhelyezett azon zálogtárgyak, melyek kiváltási határideje lejárt

f. évi november 18-án

d. e. 9 órakor

a kapitányi hivatal közbejöttével

nyilvános árverés

utján képzénzfizetés mellett az üzleti helyiségben el fognak adatni; miről a venni szándékozók, ugy az érdekelt betevők oly figyelmeztetés mellett értesitetnek, hogy az árverés napjáig a tárgyat kivált-hatják.

Székesfejérvárott, 1875. november 9-én.

Hávrának József,
városkapitány.

Mű-, szép- és selyemfestőség.

Tisztelettel alólírotnak van szerencsése a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, miszerint folyó évi november havától kezdve

Zechmeister Károly ur

kereskedésében mindennemű férfi- és nőiöltönyök bármily szövehből legyenek azok, továbbá függönyök, asztalkendők, schawilkendők stb. festés, tisztítás avagy aprétozás végett átvétetnek, s a munkák a legjutányosabb áron budapesti üzletben eszközöltetnek. Különféle mustrák nagy választékban.

Mély tisztelettel

Birk József,

selyemfestő Budapesten.

Kein fingerter Ausverkauf!

Indem wir wegen schlechten Geschäftsganges unsere **Chinasilber-Vaaren-Fabrik**

gänzlich auflassen, sind wir gezwungen, unsere massenhafte Vorräthe prachtvoller Chinasilber-Erzeugnisse schleunigst tief unter dem Erzeugungspreise zu verkaufen. Zur Probe diene folgender Auszug aus dem grossen Preiskourante, welcher auf Verlangen franco zugeschickt wird.

Ermessigte Preise:

früher	jetzt	früher	jetzt		
fl.	nur fl.	fl.	nur fl.		
6 St. Kaffeelöffel	3.50	1.40	1 St. Butterdose	5. —	2. —
6 „ Speiselöffel	7.50	2.70	1 Paar Leuchter	8. —	3. —
6 „ Tafelmesser	7.50	2.70	6 „ Messerrasteln	5. —	2.50
6 „ Tafelgabel	7.50	2.70	1 St. Zuckerzange	2.50	1. —
1 „ Suppenschöpfer	5. —	2.30	1 „ Theesieher	1.50	— 60
1 „ Milchschoöpfer	3.50	1.50	6 „ Dessertmesser	6. —	2.50
1 „ Zuckerdose mit Schloss	14. —	8. —	6 „ Dessertgabeln	6. —	2.50

Ferner prachtvolle Tassen, Kaffee- und Theekannen, Tafel-Aufsätze, Girandols, Zuckerscuer, Eier-Service, Zahnstocherbehälter, Essig- und Oel-Garnituren und noch viele andere Artikel ect. ect zu ebenso staunend billigen Preisen.

Besonders zu bemerken.

6 Stück Esslöffel } alle 24 Stück zusammen in
6 „ Gabeln } elegantem Etui anstatt fl. 24 nur
6 „ Messern } fl. 9.50.
6 „ Kaffeelöffel }

Dasselbe von **Britania-Silber**, alle 24 Stück in elegantem Etui nur fl. 8.50

Bestellungen aus der Provinz werden gegen Nachnahme prompt und gewissenhaft ausgeführt.

Adresse: **H. Preis,**
Wien, Rotheuhurmstrasse Nr. 19.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. érd. közönséggel tudatni, miszerint eddig **Szepelt-féle házban** levő szijgyártó üzletemet sas-utca **Ullmann-féle házba** tettem át.

Ajánlom magam minden szakomba vágó munkák gyors, pontos és jutányos áron való elkészítésére. Magam a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva vagyok tisztelettel

Langhammer Károly,
szijgyártó.

Dr. Fáykiss

Szepesi kárpát-növény-kivonata.

Egy üveg használati utasítással 75 kr.

Szepesi kárpát-növény-cukorkák.

Egy skatulya hssználati utasítással 35 kr.

Szepesi kárpát-növény-thea.

Csomag használati utasítással 25 kr.

Mell- és tüdőbetegeknek!

Polgári és katonai orvosok által a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak: köhögés, hurut, rekedtség, köh-hurut (számárhurut), nátház (influenza), szük mellűség, lélegzeti bajok, oldalszurás, kifejtett torokgyulladás, tüdőgyulladás, és egyéb kimerítő és gyengítő betegségekben.

E gyógyszerek valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél **Fáykiss József**, gyógyszerésznél, Temesvárott (Józsefváros), továbbá Székesfejérváron: **Dieballa** gyógyszerésznél. Pesten: **Török József** gyógyszerházban király-utca. Thallmayer B. és társai. Koehmeister Frigyes utódoai. Pécsen: **Sipőcz** gyógyszerésznél.

Nyujtsd a szerencsének kezéd!

375,000 állami Mark,
vagy **218,750 o. é. frt. főnyereményt**

nyujt a legujabb nagy pénz kisorsolás, mely a magas kormány által engedélyezve és biztosítva van.

Az új terv előnyös beosztása akként van, hogy kevés hónap alatt 7 kisorsolásban **41,700 nyerceménynek** bizonyosan ki kell jönni, e között a 375,000 Mark, vagy 218,750 frtos nyercemény is, továbbá:

1 Nyerem. M.	250,000,	8 Nyerem. M.	15,000,
1	125,000,	9	12,000,
1	80,000,	12	10,000,
1	60,000,	36	6,000,
1	50,000,	40	4,000,
1	40,000,	204	2,400,
1	36,000,	412	1,200,
3	30,000,	512	600,
1	24,000,	597	300,
2	20,000,	18800	131,
1	18,000,	stb.	stb.

A huzási napok hivatalosan kijelöltettek.
A legközelebbi nyercemény-huzáshoz sorsjegyek kaphatók és pedig:

- 1 egész eredeti sorsjegy csak 3 frt. 50 kr.
- 1 fél „ „ „ 1 frt. 75 kr.
- 1 negyed „ „ „ — frt 90 kr.

Minden hozzánk beküldött megbízások **postaküldéssel, utalványozással vagy utánvétellel** a legnagyobb pontossággal lesznek elintézve és minden megrendelő a megrendelt eredeti sorsjegyet tölem kapja meg.

A megrendelésekhez rendszeren egy hivatalos játaktérvel szolgálunk, épugy minden buzás után a huzási-lajstromot kéretlenül bérmentve megküldjük.

A nyercemények kifizetése **azonnal az állam felelősége mellett** akár postailag, vagy számos összeköttetésünk miatt általunk Osztrák-Magyarország bármely nagyobb piacain is eszközölhetők.

Vállalatunkat mindég szerencse kísérte számtalanszor lönek különféle főnyercemények az általunk eladottakból hihuzva.

Egy ilyen a **legszilidabb alapon** nyugovó vállalatot az ember mindég a tömeges pártfogás reményében nyit meg, kérjük tehát, hogy a megbízásoknak mindkép eleget tessünk, azokat legkésőbb **15. novemberig** beküldeni sziveskedjenek.

Kaufmann és Simon,

bank- és váltó-üzlete
Hamburgban.

Vesz és elad mindenféle államkötvényeket, vasuti részvényeket, kölcsönjegyeket stb.

U. i. Üzletünk iránti szives bizalmukat megköszönve azt a jövőben is iparkodni fogunk meglégedésre kiérdemelni.

Fentebbi.

Nyomat. Sz.-Fejérvárott a „Vörösmarty“ könyvnyomdában, Számmer Kálmánnál.